

Атырау облысының әкімдігі, «Облыс кәсіпкерлері мен жұмыс берушілер Одағы» Қоғамдық бірлестігімен «Атырау облыстық кәсіподақтар Орталығы» аумақтық кәсіподақтар бірлестігі арасындағы 2024 – 2026 жылдарға арналған Облыстық келісім

Атырау қаласы, 2024 жыл

Атырау облысының әкімдігі, «Облыс кәсіпкерлері мен жұмыс берушілер Одағы» Қоғамдық бірлестігі мен «Атырау облыстық кәсіподақтар Орталығы» аумақтық кәсіподақтар бірлестігі арасындағы 2024 – 2026 жылдарға арналған Облыстық келісім

Бұдан әрі Тараптар, ал жеке алғанда Тарап деп аталатын облыстық деңгейдегі әлеуметтік әріптестік тараптарының өкілетті өкілдері әлеуметтік әріптестікті күшейту мен дамыту және өкілдік ететін тараптардың (мемлекет, жұмыскерлер мен жұмыс берушілер) әрқайсысының Қазақстан Республикасының заңнамасындағы мүдделерінің теңгеріміне, әлеуметтік тұрақтылыққа қол жеткізу және қоғамдық келісімді нығайту үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, оны мүлтіксіз сақтауды тани отырып, Тараптардың тепе-тең өкілдігі мен тең құқықтылығы, өзара құрмет және әрбір Тараптың қабылданған міндеттемелерді орындауы үшін жауаптылығы және сындарлы өзара іс-қимыл қағидаттарын басшылыққа ала отырып, осы Атырау облысының әкімдігі, «Облыс кәсіпкерлері мен жұмыс берушілер Одағы» Қоғамдық бірлестігі мен «Атырау облыстық кәсіподақтар Орталығы» аумақтық кәсіподақтар бірлестігі арасындағы 2024 – 2026 жылдарға арналған Облыстық келісімді (бұдан әрі – Облыстық келісім) жасасты.

Облыстық келісім Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес:

- әлеуметтік әріптестік және диалог;
- әлеуметтік-экономикалық саясат;
- еңбек нарығы, халықты жұмыспен қамту;
- еңбек жағдайлары мен еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік;
- әлеуметтік-еңбек жанжалдарының мен ереуілдердің алдын алу және оларды болғызбау жөніндегі іс-шаралар;
- келісімнің орындалуын бақылау тәртібі;
- өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі;
- өзіне алған міндеттемелерді орындамағаны үшін тараптардың жауаптылығы.

1. ӘЛЕУМЕТТІК ӘРІПТЕСТІК ЖӘНЕ ДИАЛОГ

Облыстық келісім шеңберінде әлеуметтік әріптестікті және диалогты дамыту үшін Тараптар өздеріне мынадай:

1.1. әлеуметтік және экономикалық дамудың негізгі мәселелері бойынша шешімдер қабылдау, әлеуметтік-еңбек қатынастарын және олармен тікелей байланысты өзге де қатынастарды реттеу кезінде әлеуметтік әріптестік тетігін қолдануды тарату жолымен барлық деңгейдегі әлеуметтік әріптестік жүйесін одан әрі институттандыру бойынша;

1.2. Қазақстан Республикасы заңнамасының ережелерін жетілдіру арқылы әлеуметтік әріптестік институтын реформалау жолымен өз өкілдерінің еңбек және әлеуметтік-экономикалық құқықтары мен заңды мүдделерін білдіру және қорғау бойынша «Облыс кәсіпкерлері мен жұмыс берушілер Одағы» Қоғамдық бірлестігі

мен «Атырау облыстық кәсіподақтар Орталығы» аумақтық кәсіподақтар бірлестігінің стратегиялық ролін арттыру бойынша міндеттемелерді қабылдады.

Тараптар қалалық, аудандық деңгейде, оның ішінде тиісті деңгейде келісімдер жасасу бойынша әлеуметтік әріптестікке жәрдемдесе алады;

1.3. ұйымдардың тиімді қызметін қамтамасыз ету үшін жұмыскерлер мен жұмыс берушілердің мүдделерін келісу, оның ішінде әлеуметтік-еңбек қатынастарын реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілер мен стратегиялық құжаттардың жобаларын әзірлеуде және (немесе) талқылауда әлеуметтік әріптестік пен әлеуметтік және еңбек қатынастарын реттеу жөніндегі комиссиялардың ролін күшейтуге бағытталған бірлескен жұмыс бойынша міндеттемелерді қабылдады.

Оларға жүктелген міндеттерді орындау мақсатында қабылданған әлеуметтік әріптестік пен әлеуметтік және еңбек қатынастарын реттеу жөніндегі облыстық комиссияның шешімдерін әлеуметтік әріптестіктің барлық тараптары көрсетілген мерзімде міндетті түрде қарауға және орындауға тиіс.

1.4. басқарудың барлық деңгейінде әлеуметтік әріптестік пен диалогты дамытуға бағытталған бірлескен іс-шараларды өткізу бойынша;

1.5. Әлеуметтік әріптестік пен әлеуметтік және еңбек қатынастарын реттеу жөніндегі облыстық комиссия (бұдан әрі – Облыстық комиссия) және оның жұмыс органдары туралы ережені (бұдан әрі – Ереже) жаңа редакцияда әзірлеу және 2024 жылы қабылдау бойынша міндеттемелерді қабылдайды.

2. ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ САЯСАТ

Облыстық келісім шеңберінде адами капиталдың сапасы мен бәсекеге қабілеттілігін арттыру, орнықты экономикалық өсу, облыс халқының өмір сүру сапасының жоғары стандартына қол жеткізуге жағдайлар жасау үшін Тараптар өздеріне мынадай:

2.1. адал бәсекелестікке, инвестицияларды проактивті тартуға, технологиялық трансферт пен адами капиталдың жоғары деңгейіне негізделген экономикалық дамудың ашық және болжамды моделін құру үшін орта мерзімді кезеңге арналған экономикалық саясатты іске асыруға жәрдемдесу бойынша міндеттемелерді қабылдады.

Жұмыскерлердің жалақысын арттыру бойынша мемлекеттік қолдаудың қаржылық шараларын алған кәсіпорындардың қарсы міндеттемелерін белгілеу жөнінде шаралар қабылданатын болады;

2.2. азаматтардың әл-ауқатының өсуін қамтамасыз етуге және экономиканың бәсекеге қабілеттілігін арттыруға жәрдемдесу бойынша міндеттемелерді қабылдады, Тараптардың бірлескен күш-жігері азаматтардың зияткерлік әлеуетін ашуға, жаңа білім тудыруға және оларды экономикаға тез әрі тиімді енгізу үшін жағдайлар жасауға бағытталатын болады.

Тараптар адами капитал ұлттық байлық болып табылады деп есептейді және медициналық көмекті және білім беруді ұдайы жақсарту, сапалы жұмыс орындарын құру мен кәсіптік дағдыларға оқыту адами капиталды дамытуға және одан әрі ұйымшыл қоғам құруға ықпал етеді.

Білім, дағды және денсаулық – адами капиталдың негізгі сипаттамалары, өз кезегінде адами капитал тұрақты экономикалық өсудің және елдегі қажетті өзгерістердің негізі болып табылады.

Осыған байланысты, Тараптар ғылыми және практикалық қызметті өзара байланыстыруға, білімді коммерцияландыруға және инновациялық экожүйені дамытуға күш салады;

2.3. Қазақстан Республикасының мемлекеттік қаржысын басқарудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы шеңберінде бюджеттік процестің айқындығы мен ашықтығын арттыруға жәрдемдесу бойынша;

2.4. Қазақстан Республикасы көші-қон саясатының 2023 – 2027 жылдарға арналған тұжырымдамасы шеңберінде ашық экономиканың ілеспе факторы ретінде көші-қон процестерін, оның ішінде еңбек саласында реттеуді дамыту бойынша;

2.5. «Халықтың табысын арттырудың 2029 жылға дейінгі бағдарламасы» кешенді жоспарын іске асыруда көзделген шараларды өзектендіру бойынша;

2.6. Қазақстан Республикасында 2030 жылға дейінгі кезеңге Орнықты даму мақсаттарын ілгерілету бойынша;

2.7. Халықаралық еңбек ұйымымен бірлесіп лайықты еңбек жөніндегі бағдарламаны әзірлеу бойынша міндеттемелерді қабылдайды.

3. ЕҢБЕК НАРЫҒЫ ЖӘНЕ ХАЛЫҚТЫ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

Облыстық келісім шеңберінде еңбек нарығын дамыту және халықты тиімді жұмыспен қамтуға жәрдемдесу үшін Тараптар өздеріне мынадай:

3.1. Қазақстан Республикасының еңбек нарығын дамытудың 2024 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын іске асыру шеңберінде сапалы жұмыс орындарына жағдай жасау және жұмыссыздарды жұмысқа орналастыру мүмкіндіктерін кеңейту, инклюзивті еңбек нарығын қалыптастыру бойынша;

3.2. Ұлттық біліктілік жүйесін дамыту басымдықтарын айқындау; өмір бойы оқу үшін ұлттық біліктілік шеңберін, салалық біліктілік шеңберлерін, кәсіптік стандарттарды, кәсіптер тізілімін әзірлеу және (немесе) өзектендіру; кәсіптік бағдарлау жүйесін дамыту; өндірісшілік оқытуды және озыңқы кәсіптік оқытуды дамыту, сондай-ақ кәсіптік біліктілікті тану рәсімдерінен өту, оның ішінде босатылатын жұмыскерлердің өтуі; тәлімгерлік институтын дамыту және танымал ету; «Жаңа кәсіптер атласын» өзектендіру және қолдану бойынша;

3.3. еңбек ұтқырлығы мен көші-қонын ынталандыру, еңбек қатынастарын ресімдеу және стандартты емес жұмыспен қамтудың барлық түрінде әлеуметтік кепілдіктерді кеңейту; жұмыс берушілердің шетелдік жұмыс күшін заңсыз тарту жағдайларын болдырмау, еңбек жағдайларын сақтамау, бірдей біліктілік кезінде тең еңбек үшін еңбекақы төлеудегі сәйкессіздік фактілеріне жол бермеу бойынша;

3.4. бұқаралық ақпарат құралдары мен заманауи ақпараттық технологияларды пайдалана отырып, ақпараттық пиар-кампаниялар арқылы жұмысшы кәсіптерінің беделін арттыру, оның ішінде «Еңбек жолы» республикалық конкурсын өткізу бойынша міндеттемелерді қабылдады.

4. ЕҢБЕК ЖАҒДАЙЛАРЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ, ӨНЕРКӘСІПТІК ЖӘНЕ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІК

Облыстық келісім шеңберінде Тараптар еңбек қызметі процесінде жұмыскерлердің өмірі мен денсаулығының қауіпсіздігін қамтамасыз етуді адами капиталды сақтау, еңбек жағдайларын жақсарту, еңбекті қорғауды, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында ұлттық басымдықтардың бірі деп есептейді және өздеріне мынадай:

4.1. 2024–2030 жылдарға арналған қауіпсіз еңбек тұжырымдамасын іске асыру шеңберінде еңбекті қорғау саласындағы ұлттық саясат пен бағдарлама және еңбекті қорғауды басқарудың ұлттық жүйесінің компенсаторлық модельден тәуекелге бағдарланған модельге көшуі бойынша;

4.2. әлеуметтік-еңбек қатынастары саласындағы гендерлік проблемаларды шешуге жәрдемдесу, оның ішінде кәсіпорын басшыларын гендерлік саясат және кемсітушілікке қарсы шаралар мәселелері бойынша оқытуды ұйымдастыру, сондай-ақ Қазақстан Республикасындағы 2030 жылға дейінгі отбасылық және гендерлік саясат тұжырымдамасын іске асыру шеңберінде балалар еңбегінің ең нашар нысандарын жою бойынша;

4.3. еңбек жағдайлары бойынша Кәсіпорындардың цифрлық картасын енгізуге белсенді қатысу бойынша;

4.4. еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі өндірістік кеңестер мен еңбекті қорғау жөніндегі техникалық инспекторлардың қызметін жетілдіру бойынша;

4.5. ұжымдық шарттар, өңірлік келісімдер жасасуды цифрландыруды енгізу және кәсіподақтың автоматтандырылған платформасын құру бойынша;

4.6. азаматтық қызметшілерге, мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен ұсталатын ұйымдар қызметкерлеріне, қазыналық кәсіпорындар жұмыскерлеріне еңбекақы төлеу жүйесін жетілдіру бойынша;

4.7. мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын еңбекті қорғау мәселелері бойынша ғылыми, ғылыми-техникалық жобалар мен бағдарламалардың нәтижелерін пилоттық байқаудан өткізу бойынша;

4.8. қауіпсіз еңбек мәселелері бойынша ақпараттық-түсіндіру және консультациялық жұмысты (кеңестер, семинарлар, тренингтер, конференциялар және т.б.) ұйымдастыру және өткізу бойынша;

4.9. Облыстық комиссияның қарауына:

- жұмыспен қамтудың икемді нысандарын жетілдіру (платформалық жұмыспен қамту және т.б.);

- жұмыскер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасын жетілдіру;

- еңбек жағдайлары зиянды және қауіпті жұмыстарда істейтін адамдарды қоса алғанда, зейнетақымен қамсыздандыру саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасын жетілдіру;

- еңбек заңнамасын жетілдіру бойынша келісілген ұсынымдар әзірлей отырып, салалық келісімдерде белгіленген еңбекке ақы төлеу жүйесінің негізгі

қағидаттарын және ұжымдық шарттарда жалақыны индекстеу тәртібін қолдануға бірлескен талдау жүргізу;

- табиғи монополиялар саласындағы тариф белгілеуді коммуналдық сектор (су-, газ-, жылу-, электрмен жабдықтау және су бұруды қамтамасыз ету) жұмыскерлерінің еңбегіне ақы төлеу бөлігінде жетілдіру мәселелері жөнінде ұсыныстар дайындау бойынша;

4.10. Айлық жалақының ең төмен мөлшерін айқындау әдістемесіне сәйкес ең төмен жалақыны айқындау бойынша;

4.11. ғылыми-әдістемелік қамтамасыз етуді қоса алғанда, еңбекті нормалауды ұйымдастыруға, салалық еңбек нормаларын өзектендіруге, еңбекті нормалау жөніндегі мамандарды кәсіби даярлауға жәрдемдесу бойынша міндеттемелерді қабылдады.

5. ӘЛЕУМЕТТІК-ЕҢБЕК ЖАНЖАЛДАРЫ МЕН ЕРЕУІЛДЕР

Облыстық келісім шеңберінде әлеуметтік-еңбек жанжалдары мен ереуілдерді ескерту және алдын алу үшін Тараптар өздеріне мынадай:

5.1. еңбек даулары мен жанжалдарын шешуге жәрдемдесу, ұжымдық-шарттық реттеу практикасын дамыту мен әлеуметтік әріптестік және еңбек қатынастарын реттеу жөніндегі облыстық комиссиялардың отырыстарында кәсіпорындардың проблемалық мәселелерін қарау бойынша;

5.2. еңбек даулары мен жанжалдарын шешудің қолданыстағы тәртібін жетілдіру, ұжымдық-шарттық реттеу практикасын дамыту, әлеуметтік-еңбек саласындағы құқық бұзушылықтарға қарсы іс-қимыл бойынша;

5.3. жұмыскерлер мен жұмыс берушілер үшін еңбек заңнамасының негіздерін түсіндіру, келіссөздер жүргізу дағдыларын дамыту және еңбек жанжалдарында консенсусқа қол жеткізу бойынша бірлескен семинарлар мен тренингтер өткізу бойынша;

5.4. Әлеуметтік шиеленістің алдын алу және әлеуметтік-еңбек жанжалдарын шешу жөніндегі жол картасын әзірлеу және қабылдау бойынша;

5.5. Еңбекминінің ақпараттық жүйелерінің деректері негізінде скорингтік модель негізінде әлеуметтік-еңбек қақтығыстары мен ереуілдерді ерте анықтау жүйесін жетілдіру бойынша міндеттемелерді қабылдады.

6. КЕЛІСІМНІҢ ОРЫНДАЛУЫН БАҚЫЛАУ ТӘРТІБІ

6.1. Облыс әкімдігі жергілікті атқарушы мемлекеттік органы атынан өзінің ресми сайтында «Әлеуметтік әріптестік» бөлімінде әлеуметтік әріптестікке байланысты құжаттарды, оның ішінде Облыстық келісімді, оны іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын, ол бойынша есептілікті Облыстық комиссия туралы ережені, оның отырыстарының барлық хаттамаларын орналастыруды қамтамасыз етеді.

6.2. Тараптар осы Келісімге қол қойылған күннен бастап бір ай мерзімде өзіне қабылданған міндеттемелерді орындау жөніндегі шаралар кешенін әзірлеуге және Облыстық келісімді іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарының жобасын

қалыптастыру әрі оны Облыстық комиссияда одан әрі қарау және бекіту үшін Облыс әкіміне жіберуге міндетті.

6.3. Облыстық келісімді іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалуын бақылау және мониторингтеу Облыстық комиссия тараптары комиссия туралы ережеде айқындалған тәртіппен жүзеге асырылады.

Облыстық келісімді іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалуын бақылау және мониторингтеу қорытындылары бойынша Облыстық комиссия Тараптардың орындауына міндетті шешімдер қабылдайды.

6.4. Тараптар Облыстық келісімді іске асыру, Облыстық комиссияның қызметі, әлеуметтік әріптестікті және әлеуметтік-еңбек қатынастарын дамыту мәселелеріне арналған материалдарды өздерінің ресми интернет-ресурстарында тұрақты жариялауды жүзеге асырады.

7. ӨЗГЕРІСТЕР МЕН ТОЛЫҚТЫРУЛАР ЕНГІЗУ ТӘРТІБІ

7.1. Тараптар барлық тараптардың өзара келісімі бойынша қабылданатын, Облыстық келісімнің ажырамас бөлігі болып табылатын жекелеген қосымша келісімдермен ресімделетін және оларға қол қойылған күннен бастап күшіне енетін осы Келісімге өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге бастама жасауға құқығы бар.

7.2. Қазақстан Республикасының заңнамасы өзгерген және (немесе) Облыстық келісімнің кез келген тарапының міндеттемелерін орындауға тікелей ықпал ететін өзге де мән-жайлар туындаған жағдайда, Тараптар оған өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу туралы мәселені қарауға міндетті.

7.3. Облыстық келісімге өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу туралы қосымша келісімге қол қойылған күннен бастап, ол жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен өзгертілген редакциядағы Облыстық келісімнің мәтінімен бірге ресми жариялануға тиіс.

7.4. Облыстық келісімді іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары оларға қол қойылған күннен бастап бір ай мерзімде енгізілген өзгерістерге және (немесе) толықтыруларға сәйкес келтіріледі.

8. ТАРАПТАРДЫҢ ЖАУАПТЫЛЫҒЫ

8.1. Тараптар Облыстық келісім шеңберінде өздеріне алған міндеттемелердің орындалмауына, сондай-ақ Облыстық келісімнің орындалуын бақылауды жүзеге асыру үшін қажетті ақпаратты беруге, көрсетілген келіссөздерді жүргізу мерзімдеріне сәйкес Келісімді өзгерту немесе толықтыру жөніндегі келіссөздерге қатысуға, сондай-ақ Тараптар айқындаған мерзімдерде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Облыстық комиссияның жұмысын қамтамасыз етуге жауапты болады.

8.2. Тараптар бір-бірінің қызметіне заңсыз араласуға, сондай-ақ «Атырау облыстық кәсіподақтар Орталығы» аумақтық кәсіподақтар бірлестігі, сондай-ақ «Облыс кәсіпкерлері мен жұмыс берушілер Одағы» Қоғамдық бірлестігін

калыптастыруға, олардың жұмыс істеуі мен қызметі үшін кедергі жасауға және (немесе) шектеу жағдайларын жасауға жол бермейді.

8.3. Облыстық келісімде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ұғымдар пайдаланылады.

8.4. Облыстық келісімнің күші белгіленген тәртіппен жергілікті атқарушы мемлекеттік органдарға, жұмыс берушілерге, жұмыскерлерге және олардың өкілдеріне қолданылады.

Салалық және өңірлік (қалалық, аудандық) келісімдер, ұжымдық шарттар Облыстық келісімге, онда қамтылған Тараптардың міндеттемелеріне және Облыстық комиссияның шешімдеріне сәйкес әзірленеді, жасалады және түзетіледі.

8.5. Облыстық Келісім қол қойылған сәттен бастап күшіне енеді және келесі кезеңге Бас келісім күшіне енгенге дейін қолданылады.

Облыстық келісім Атырау қаласында 2024 «30» *сәуір* мемлекеттік және орыс тілдерінде бірдей заңды күші бар, Тараптардың әрқайсысы үшін 3 данада жасалды.

Осы Облыстық келісімге қол қойды:

Атырау облысы әкімдігі атынан:

Атырау облысы әкімі

Шәпкенов С.Ж.

Облыстық жұмыс берушілердің бірлестіктері атынан:

«Облыс кәсіпкерлері мен жұмыс берушілер Одағы» Қоғамдық бірлестігінің төрағасы
Джұмағалиева Г.С.

Кәсіподақтардың облыстық бірлестіктері атынан:

«Атырау облыстық кәсіподақтар Орталығы» аумақтық кәсіподақтар бірлестігінің төрағасы
Семғалиев Ә.А.

Handwritten signature